

2018

BOLU

**İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA
RAPORU**

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

BOLU ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Alper KAYA

SUNUŞ

Sanayi devrimi sonrasında bilimsel ve teknolojik alanda yaşanan gelişmeler sonucunda imalat yöntemlerinin değişmesi, bilgisayar kontrollü tezgahlar ve esnek imalat yöntemlerinin üretimdeki payının artması bedene dayalı işgücü talebini azaltmıştır. Teknolojik değişimler ile birlikte zaman içerisinde bazı meslekler geçerliliklerini yitirmiş, daha önce beden gücü ile yapılan birçok işlemi endüstriyel robotlar yapmaya başlamıştır.

İşsizliğin önlenmesindeki temel parametrelerden birinin de işverenin talep ve beklentilerine uygun işgücü arzıdır. Zaman içerisinde meydana gelen işgücü piyasasındaki değişim ve beklentilerin tespit edilmesinin en kolay ve en doğru yolu işverenler ile yapılan görüşme ve işgücü piyasası analiz çalışmalarıdır.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüzün kendi personel ve imkanları ile yapmış olduğu işgücü piyasası analizi ilimiz işverenlerinin talep ve beklentilerini ortaya çıkaran verimli bir çalışma olmuştur. 276 işveren ile yüz yüze görüşülerek çalışanların mesleki dağılımları, anlık açık iş ihtiyaçları ve önümüzdeki bir yıllık süreçte meydana gelebilecek istihdam talepleri belirlenmiştir. Talep edilen işgücü ihtiyacının belirlenmesi başta mesleki eğitim olmak üzere birçok çalışmaya ışık tutmuştur.

Yapılan işgücü piyasası analiz çalışmalarının istihdam artışı sağlamasını, işveren ve iş görenlerimiz için hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Ahmet ÜMİT

Vali

ÖNSÖZ

Bolu'nun gelişen ekonomisi ve artan istihdam talebi doğrultusunda işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan işgücü talepleri ve mesleki eğitim ihtiyacını belirlemek, bu mesleklerde istenen becerileri ve işgücü piyasasında meydana gelen değişiklikleri tespit etmek, önümüzdeki dönemlerde istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekleri tahmin etmek amacıyla bölgesel anlamda işgücü piyasasının yapısını ortaya koymak için işgücü piyasası analizine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bolu ili İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın amacı Bolu ilinde işsizliğin azaltılması ve iller bazında sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin işgücü talebini değişik boyutlarıyla tespit etmek ve işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemeye katkıda bulunmaktır.

Bu bağlamda, İl Müdürlüğümüz İş ve Meslek Danışmanları tarafından 325 işyeri bizzat ziyaret edilerek işyeri sahiplerine/yetkililerine işgücü piyasası araştırması uygulanmıştır. İş ve Meslek Danışmanlarınca toplanan işgücü piyasa verilerinin yorumlanması ile ilimiz İPA analiz raporu oluşturulmuştur.

Araştırma kapsamında elde edilen veriler, ilimizde bulunan istihdam olanaklarını ve iş arayanların bölgede istihdama katılım oranlarını arttırması; nitelikli eleman sayısını arttırması; istenilen nitelik ve becerilere göre mesleki eğitim programlarının düzenlenmesi; işsizliğe çözüm yollarının bulunmasına, Müdürlüğümüzce uygulanan aktif ve pasif işgücü politikalarının başarılı olmasına ve sosyo-ekonomik alanda ilimizin büyümesine olanak sağlayacaktır.

Bu çalışmalarda emeği geçen ve desteklerini esirgemeyen tüm işletmelerimizin yöneticileri, çalışanlarına ve özellikle kurumumuz İş ve Meslek Danışmanlarına özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ediyor, bu çalışmanın ilimiz ve tüm paydaşlarımız için yararlı olmasını diliyorum.

İsmail YALÇIN

Bolu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ.....	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ	iii
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	3
BİRİNCİ BÖLÜM	4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ.....	4
İŞKUR GÖSTERGELERİ	4
Açık İşler	4
İşe Yerleştirmeler.....	5
Kayıtlı İşsiz.....	7
Aktif İşgücü Programları	9
İşsizlik Ödeneği	12
İKİNCİ BÖLÜM.....	14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM.....	15
İşyeri Verileri.....	16
Mevcut İstihdam.....	27
AÇIK İŞLER.....	29
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER.....	38
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	44
SONUÇ	51
EK-1: SORU FORMU	54

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017)	5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)	7
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	9
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	10
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	10
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	10
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)	11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı.....	16
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	25
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu	26
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı	27
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	28
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler	29
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı	30
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması.....	35
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı	35
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları	36
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması.....	36
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler	37
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	39
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı	41
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri	43
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler.....	44
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	45
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi	46
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi	46
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler	47

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)	4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017).....	5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı	7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)	13
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı	16
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı	17
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu	19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu	19
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu.....	20
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı	20
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu.....	21
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)	23
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%).....	23
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	24
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri.....	26
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi.....	31
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	32
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	32
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi	33
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı.....	34
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı	40
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı.....	42
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı.....	48
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı	49
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı	50

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Bolu İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 325'dir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 16 sektörde tam sayım yapılmıştır. Bolu ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 26 bin 361 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 18 bin 185 çalışan erkeklerden, 8 bin 176 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 54,5'i, kadınların ise yüzde 56,9'u İmalat sektöründe istihdam edilmektedir.

Bolu ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarıdır. Bolu ilinde açık iş oranı yüzde 2,7 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Bolu ili açık iş oranı bakımından 0,1'lik bir farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 7,2 ile Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörüdür. Bolu ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkarlar ve İlgili İşlerde çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş oranı yüzde 2,4'dür. Bolu ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Tesis ve Makine Operatörleri Grubu ve Montajcılar meslek gruplarıdır.

İl genelinde açık işlerin yüzde 69,6'sı için işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemektedir. Bolu ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla eleman temininde güçlük çekilen sektörün İmalat sektörü olduğu görülmektedir. Bolu ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerle bakıldığında ilk sırada Piliç Kesim İşleme Elemanı mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Beden İşçisi(Genel) ve Makineci(Dikiş) meslekleri takip etmektedir.

Bolu ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Bolu ilinde işverenlerin yüzde 21,3'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Bolu ve Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörmektedir.Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Bolu ilinde sıfır olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Bolu işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Bolu İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadaki beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek , istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Bolu ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Bolu ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

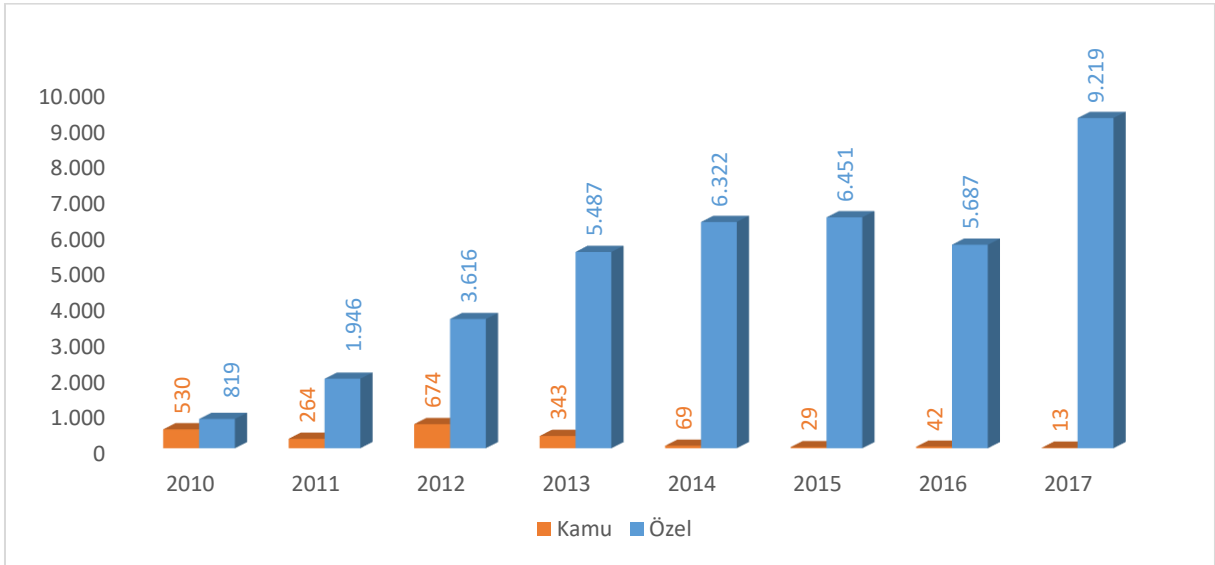
İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında bin 349 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 9 bin 232 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2015 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2016 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde yaklaşık yüzde 12 oranında azalmıştır. 2017 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 62 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör

bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2012 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	2.302
Piliç Kesim Ve İşleme Elemanı	1.204
Makineci (Dikiş)	776
Satış Danışmanı / Uzmanı	564
Garson (Servis Elemanı)	409
Temizlik Görevlisi	274
Reyon Görevlisi	194
İnşaat İşçisi	187
Kasiyer	184
Şoför-Yük Taşıma	127

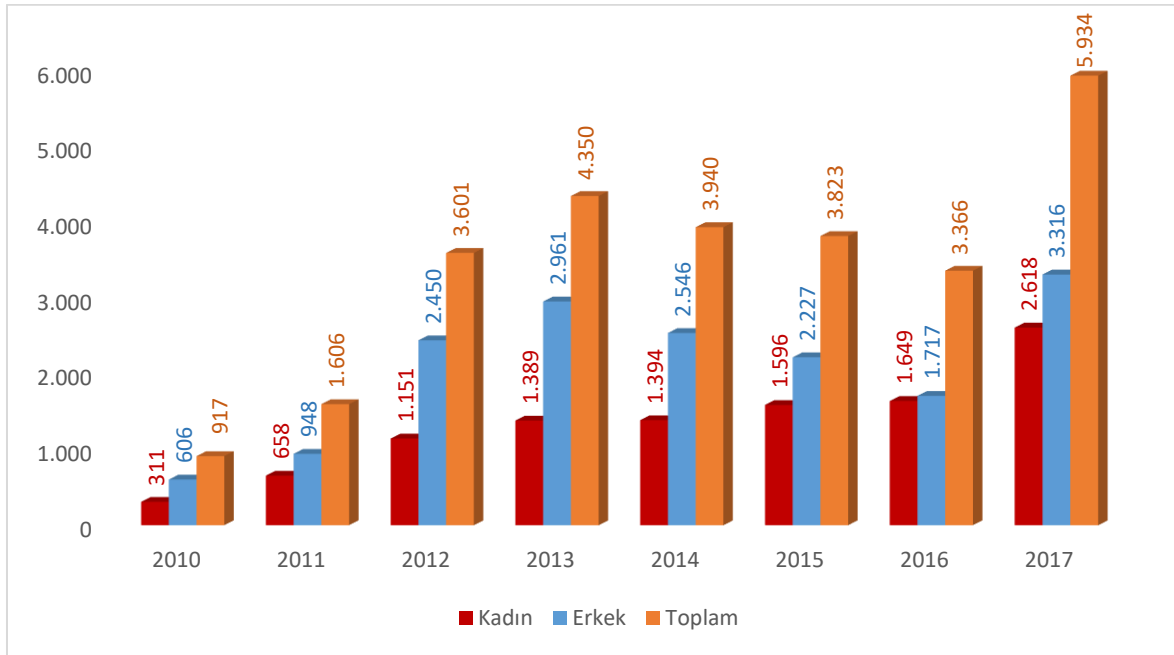
Kaynak: İŞKUR

Bolu ilinde 2017 yılında 9 bin 232 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 2 bin 302 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 24,9' unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Piliç Kesim ve İşleme Elemanı ve Makineci (Dikiş) meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında Türkiye genelinde yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 917 olan Bolu ilinde işe yerleştirilenlerin 606'sı erkeklerden, 311 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2017 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 5 bin 934 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 44,1'i kadınlardan oluşmuştur. 2017 yılında, bir önceki yıla göre kadın işe yerleştirme 969 kişi artarken, toplam işe yerleştirme ise 2 bin 568 kişi artmıştır.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	951	286	1.237
Piliç Kesim Ve İşleme Elemanı	612	416	1.028
Makineci (Dikiş)	109	480	589
Satış Danışmanı / Uzmanı	182	223	405
Garson (Servis Elemanı)	165	69	234
İnşaat İşçisi	149	2	151
Kasiyer	26	117	143
Reyon Görevlisi	49	92	141
Temizlik Görevlisi	26	114	140
Metal Mamuller Montaj İşçisi	69	54	123

Kaynak: İŞKUR

Bolu ilinde bin 237 işe yerleştirmeye Beden İşçisi (Genel) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 20,8' ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Piliç Kesim ve İşleme Elemanı ve Makineci (Dikiş) meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Makineci (Dikiş) ve Piliç Kesim ve İşleme Elemanı mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Piliç Kesim ve İşleme Elemanı mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

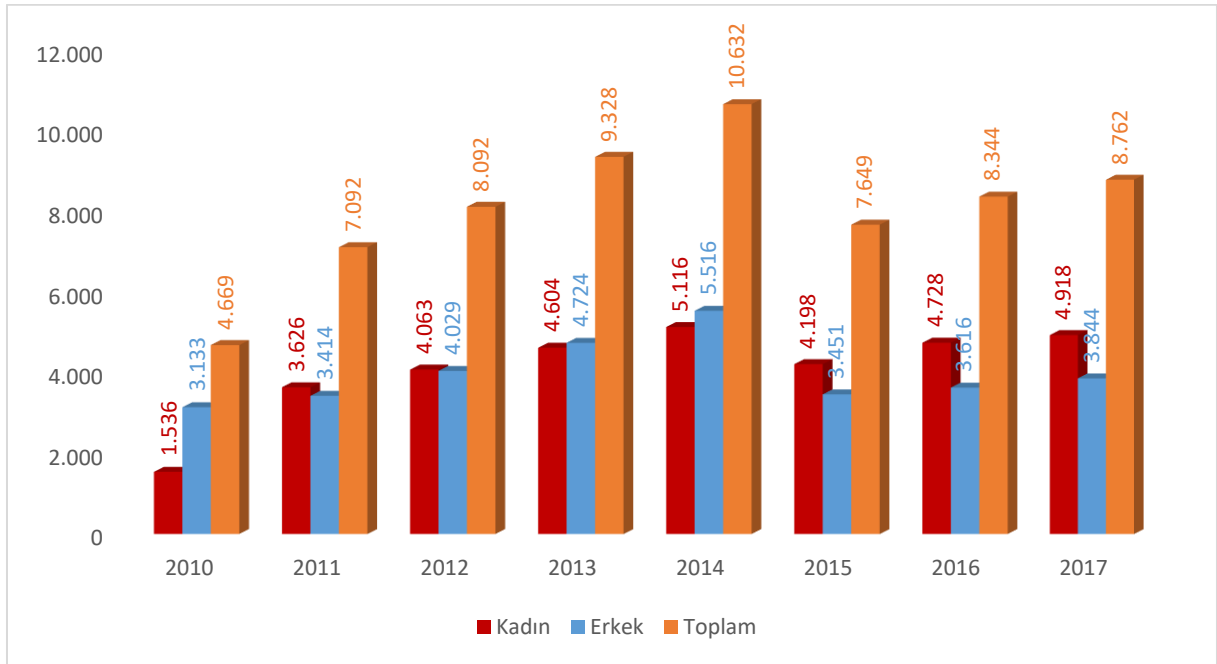
Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Bolu ilinde İŞKUR'a kayıtlı 4 bin 669 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 3 bin 113'ü erkek, 1536'sı ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 8 bin 762 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. 2014 yılına kadar Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Bolu'de bin 536 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında yaklaşık önemli ölçüde artarak 4 bin 918'e yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Bolu ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Bolu ilinde Kuruma kayıtlı bin 845 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Bolu ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %21'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Satış Danışmanı/Uzmanı ve Piliç Kesim ve İşleme Elemanı meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur.

Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Satış Danışmanı/Uzmanı, Temizlik Görevlisi gibi mesleklerin yanı sıra Büro Memuru (Genel) ve Makineci(Dikiş) gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	30	311	215	526
2011	43	628	475	1.103
2012	26	743	372	1.115
2013	19	523	353	876
2014	33	475	139	614
2015	44	899	36	935
2016	33	550	98	648
2017	40	729	136	865

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisine girmiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 40 mesleki eğitim kursuna 865 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 136'sı erkek, 729'u kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri artırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 84,2'si kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında

katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Süt Sığır Yetiştiricisi	Sığır Yetiştiricisi	Süt Sığır Yetiştiricisi
Sığır Yetiştiricisi	Koyun Yetiştiricisi	İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)
İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)	Süt Sığır Yetiştiricisi	Sığır Yetiştiricisi
Arıcı	Arıcı	Meyve Bahçesi Gübreleme İşçisi
Meyve Bahçesi Gübreleme İşçisi	İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)	Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler Yetiştiricisi
Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler Yetiştiricisi	Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı	Organik Tarım Ürünler Üreticisi
Organik Tarım Ürünler Üreticisi	Dekoratif Ahşap Süslemeci	Arıcı
Meyve Ağaçları Budamacısı	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Evde Çocuk Bakım Elemanı
Evde Çocuk Bakım Elemanı	Meyve Ağaçları Budamacısı	Zararlı Böcek Kontrolörü
Zararlı Böcek Kontrolörü	Meyve Bahçesi Gübreleme İşçisi	Meyve Ağaçları Budamacısı

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla kursiyer Süt Sığır Yetiştiricisi, Sığır Yetiştiricisi ve İlaçlamacı (Bitki Zararlıları ile Mücadele) mesleklerinde düzenlenen kurslara katılmıştır. Kadınlarda en fazla kadın kursiyerin katıldığı Süt Sığır Yetiştiricisi, İlaçlamacı (Bitki Zararlıları ile Mücadele) ve Sığır Yetiştiricisi mesleklerindeki kurslar olup, erkeklerde ise bu sıralama Sığır Yetiştiricisi, Koyun Yetiştiricisi ve Süt Sığır Yetiştiricisi mesleklerindeki kurslardır.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	4	6	2	8
2011	16	0	24	24
2012	7	14	24	38
2013	18	81	32	113
2014	110	373	122	495
2015	217	363	289	652
2016	265	625	479	1.104
2017	299	701	475	1.176

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının

temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı önemli bir artış eğilimi içerisinde. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2016 yılına göre yüzde 12,8 oranında artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2017 yılında 299 program düzenlenmiş olup toplam bin 176 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 59,6'sı kadınlardan yüzde 40,4'ü erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 6,5 oranında artış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Metal Mamuller Montaj İşçisi	Metal Mamuller Montaj İşçisi	Kablo Gruplama İşçisi
Kablo Gruplama İşçisi	Satış Danışmanı / Uzmanı	Konfeksiyon İşçisi
Plastik İşlemeci	Plastik İşlemeci	Plastik İşlemeci
Konfeksiyon İşçisi	Garson (Servis Elemanı)	Kablo Montaj İşçisi
Kablo Montaj İşçisi	Kablo Montaj İşçisi	Metal Mamuller Montaj İşçisi
Satış Danışmanı / Uzmanı	Cam Mamul İşlemecisi (Finisaj)	Makineci (Dikiş)
Garson (Servis Elemanı)	Kuluçka Tesisi İşçisi	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Satış Elemanı (Perakende)	Kablo Gruplama İşçisi	Satış Danışmanı / Uzmanı
Makineci (Dikiş)	Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Lojistik Elemanı	Kasiyer

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Metal Mamuller Montaj İşçisi, Kablo Gruplama mesleklerinde işbaşı eğitim programı katılımcısı olmuştur. Kadınlarda en fazla Kablo Gruplama İşçisi ve Konfeksiyon

İşçisi katılımcısı olurken, erkeklerde ise en fazla Metal Mamuller Montaj İşçisi ve Satış Danışmanı/Uzmanı katılımcısı olmuştur.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	2	32	16	48
2012	4	42	41	83
2013	6	63	88	151
2014	6	73	78	151
2015	9	104	118	222
2016	12	148	159	307
2017	14	158	191	349

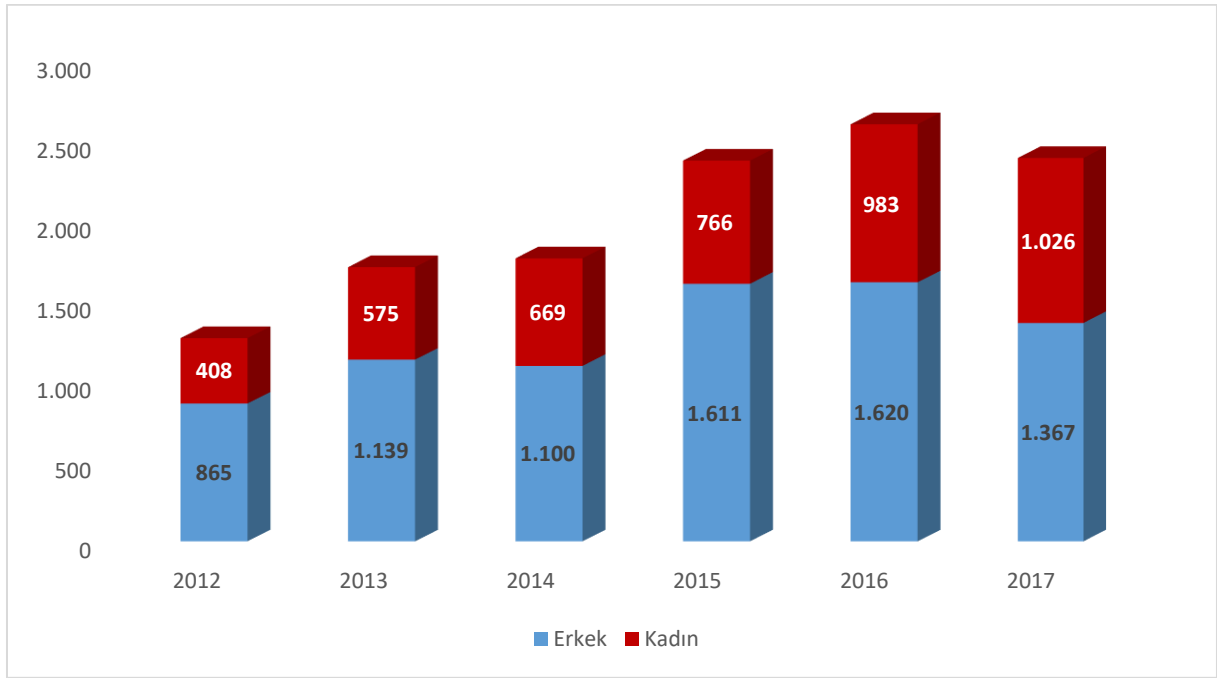
Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 14 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2017 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2016 yılına göre daha fazladır. Programa 2017 yılında 158'si kadın, 191'i erkek olmak üzere toplam 349 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

Bolu ilinde 2017 yılında yüzde 42,9'u kadın olmak üzere 2 bin 393 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 9,1 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Bolu ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden

yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Bolu ilinde 325 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 26 bin 361 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Bolu ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8’de Bolu ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
İmalat	102
Toptan ve perakende ticaret	61
Ulaştırma ve depolama	45
İnşaat	31
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	29
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	16
Eğitim	11
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	10
Madencilik ve taş ocaklığı	4
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4
Diğer hizmet faaliyetleri	4
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2
Gayrimenkul faaliyetleri	2
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Bilgi ve iletişim	1
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	0
Genel Toplam	325

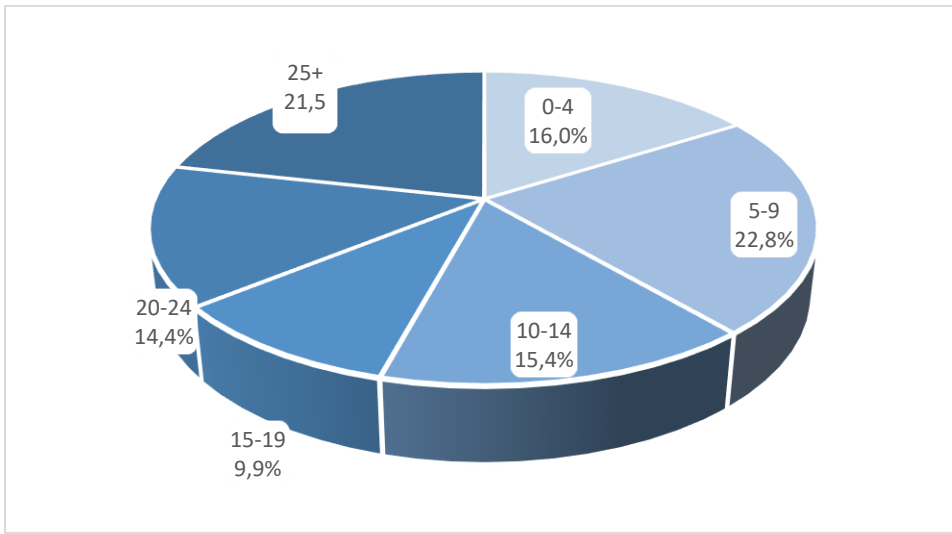
Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Bolu ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 31,4’ü İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 29,1’dir. Bu durumda Bolu ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalaması ile benzerlik göstermektedir. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve Perakende sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan

işyerlerinin yüzde 17,3'ü bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 18,4 olan Türkiye ortalaması ile benzer oranlar gözlenmiştir.

En az işyeri ise , Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde 1'er tane ile bulunmaktadır. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe işyeri bulunmamaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Bolu ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

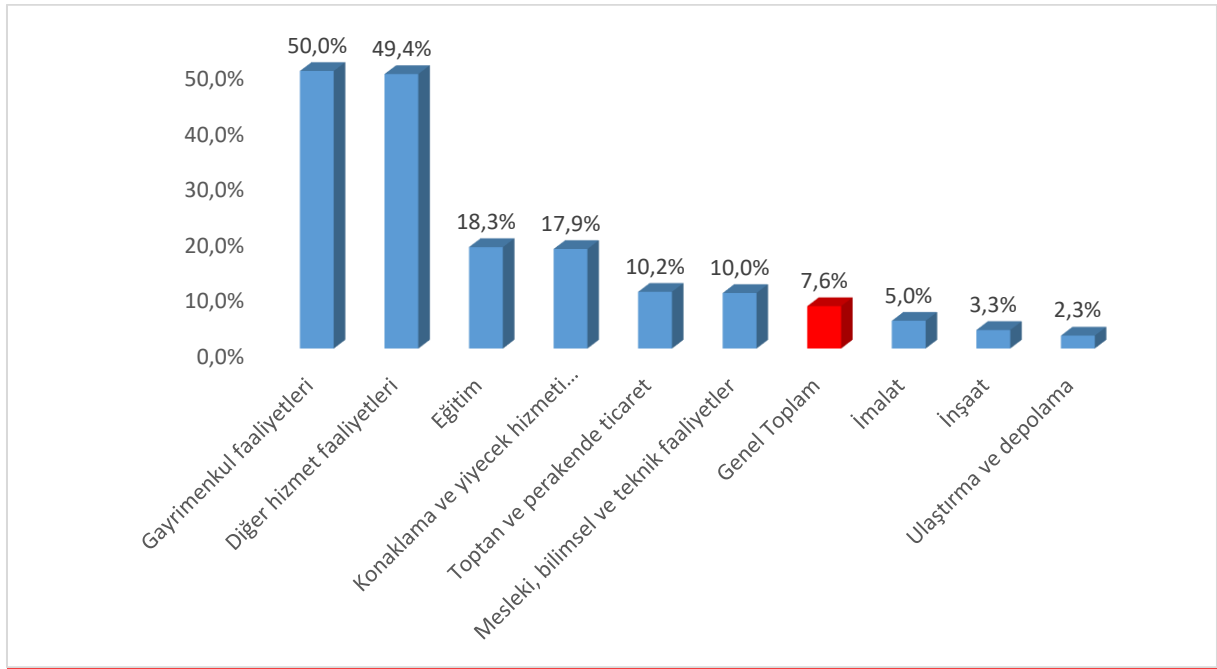
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Bolu ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 22,8'i 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 25+ yaşında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 21,5'tir. İşyerlerinin yüzde 16'sı ise 0-4 yıldır faaliyet göstermektedir. Bolu ilinde araştırma kapsamındaki her 3 işyerinden yaklaşık 2 tanesinin kuruluşu 10 yıl olmamıştır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

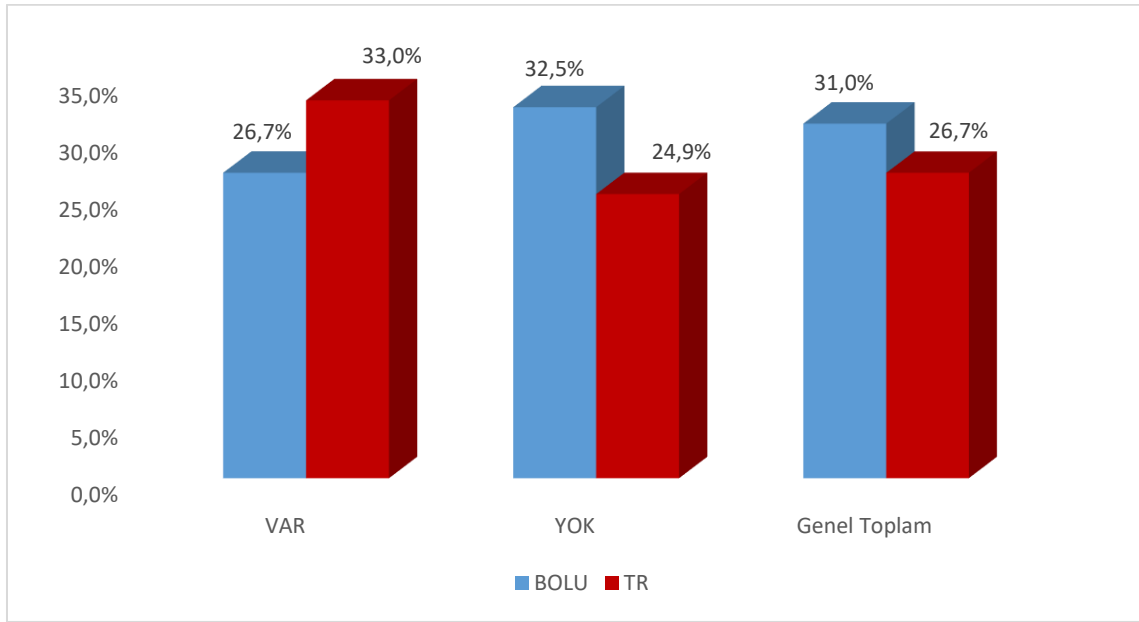
Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 50'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Bolu ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 7,6 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde bu konuda öne çıkmış ve yüzde 41,8 ile birinci sırada yer almıştır. Bolu ilinde ise ilk sırada % 50,lik oranı ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Bolu ilinde ikinci sırada diğer hizmet faaliyetleri yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 49,4'ünde part-time çalışanı bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 18,3 ile eğitim sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü, part-time çalışma yapma eğiliminde yüzde 3,3 ile daha az bulunmaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

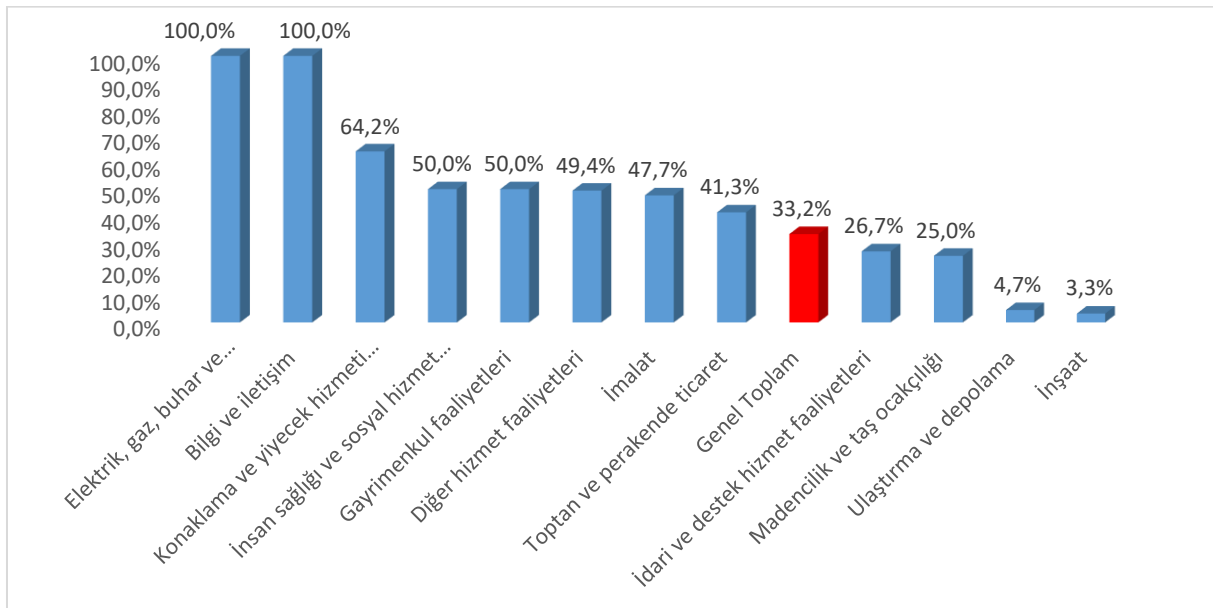
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Bolu ilinde bu oran yüzde 31 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Bolu ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 26,7 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 32,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

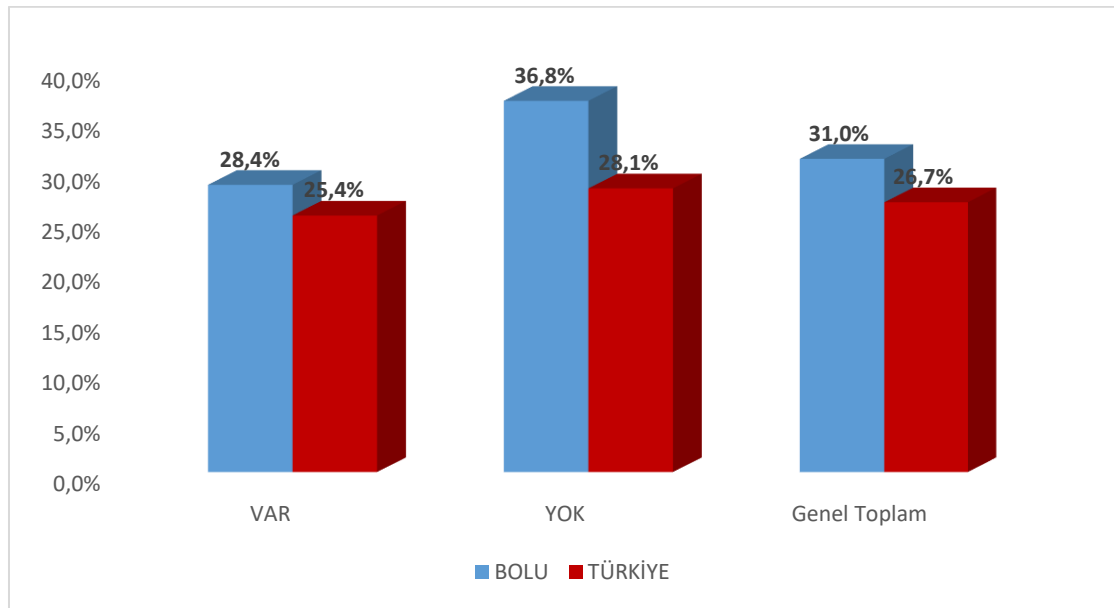

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde işyerlerinin yüzde 33,2'sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3'tür. Bolu ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde görünmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat sektörü ise yüzde 3,3 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Bolu ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının altında olan sektörler; Madencilik ve taş ocaklığı, İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri, Ulaştırma ve Depolama ve İnşaat sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

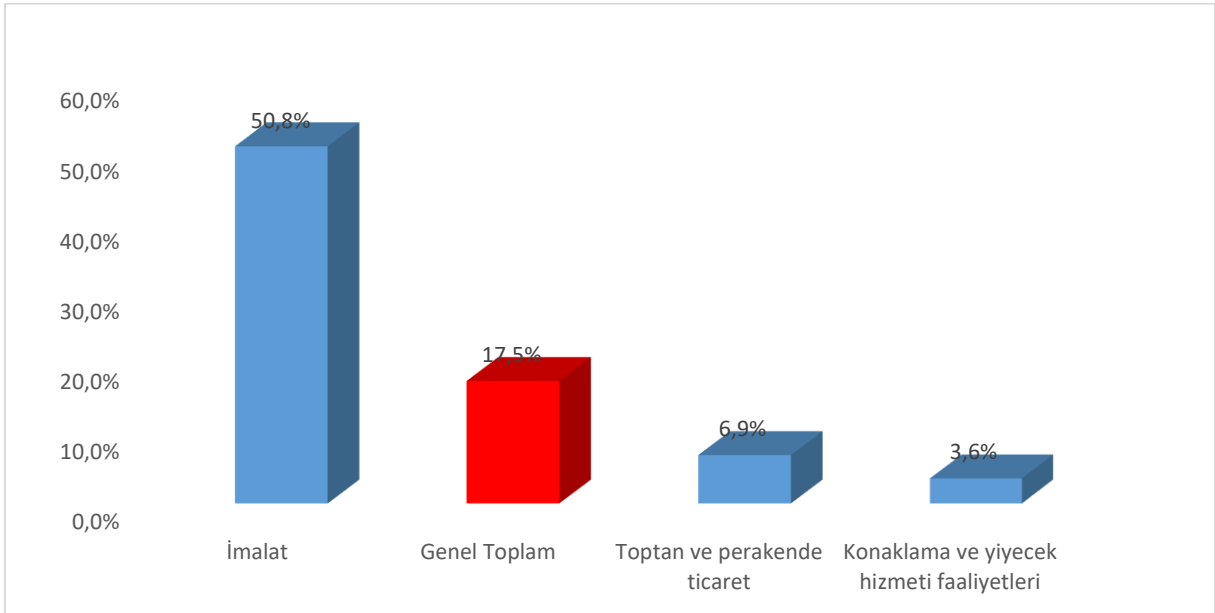
Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Bolu ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha azdır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 28,4'ü kadın, yüzde 71,6'sı ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 36,8'e çıkmaktadır. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Bolu ilinde de aynı yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

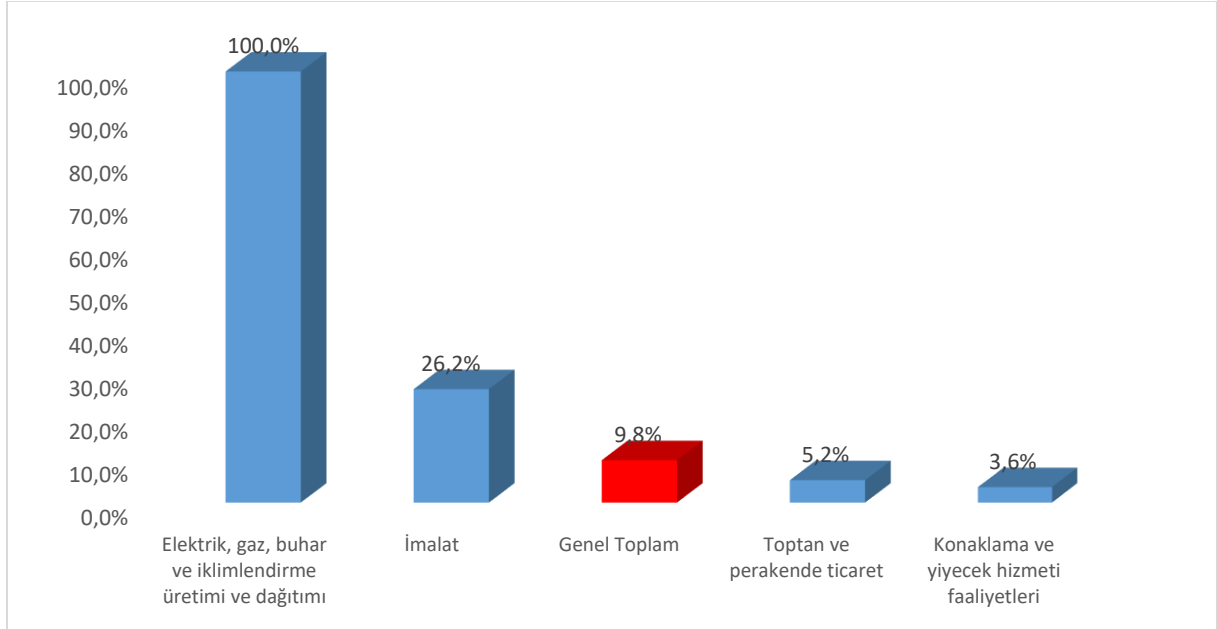
Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde 17 sektörden 3 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 50,8'i ihracat yapmakta, bu sektör ihracat yapma oranı anlamında Bolu ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. İkinci sırada ise yüzde 6,9 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü bulunmaktadır. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve taş ocaklığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlerle nazaran yüksek olması

ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

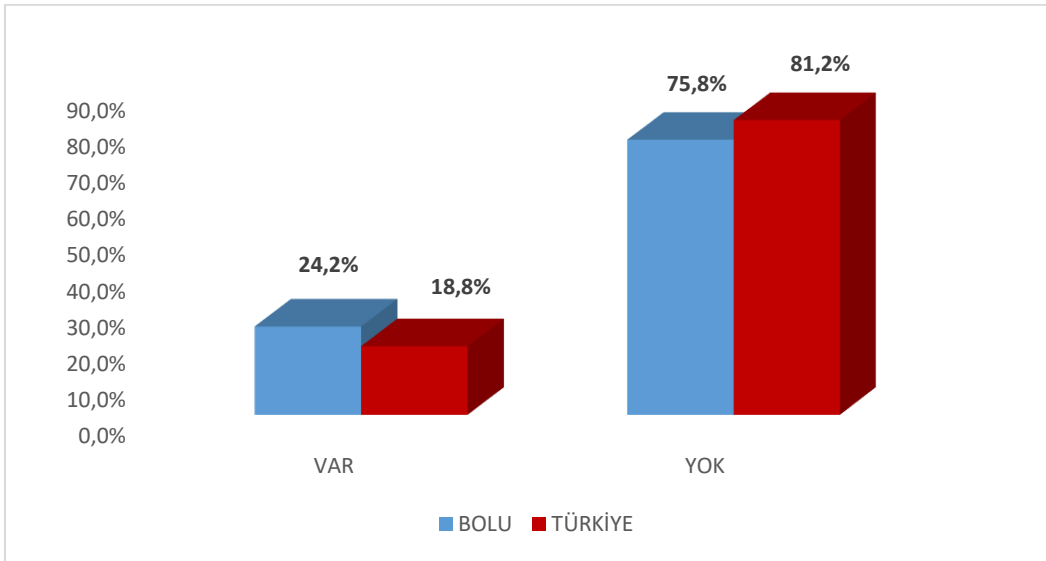
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde 17 sektörden 4 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 9,8 olarak gerçekleşmiştir. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 100'ü Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Fakat bu sektörde araştırma kapsamında bir işveren bulunmaktadır. İkinci sırada ise yüzde 26,2 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Üç ve dördüncü sırada ise yüzde 5,2 ile Toptan ve Perakende Ticaret ve yüzde 3,6 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleri yer almaktadır. İki sektör, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve İmalat Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Bolu ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır.

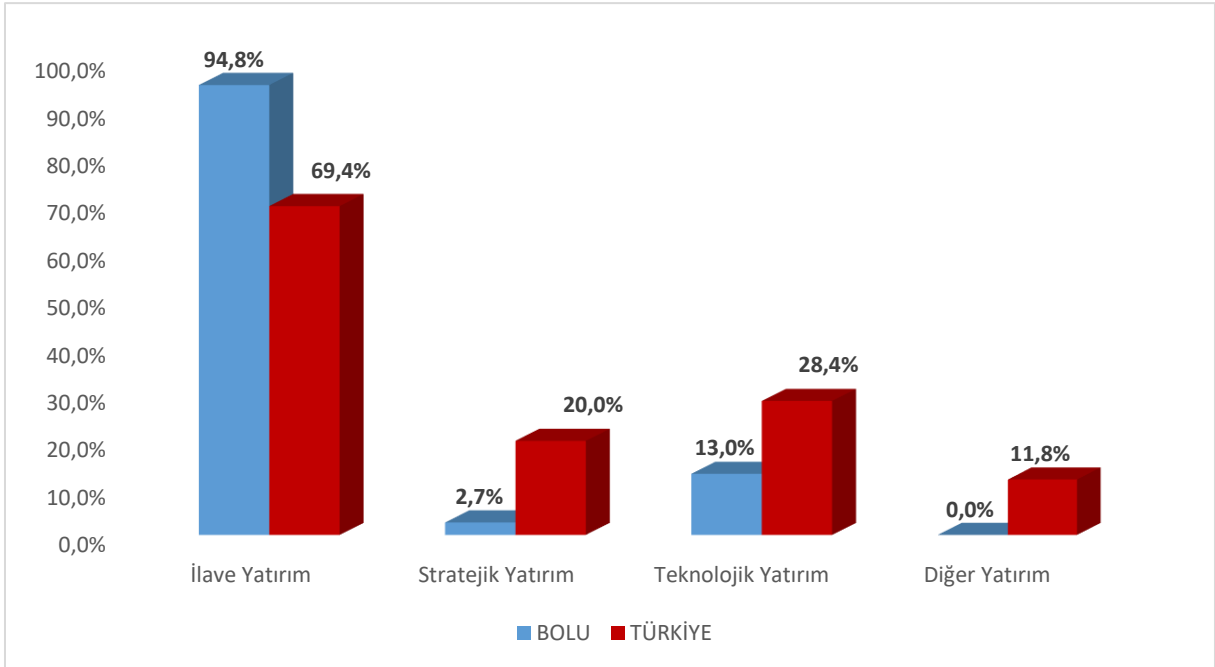
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 24,2'si gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

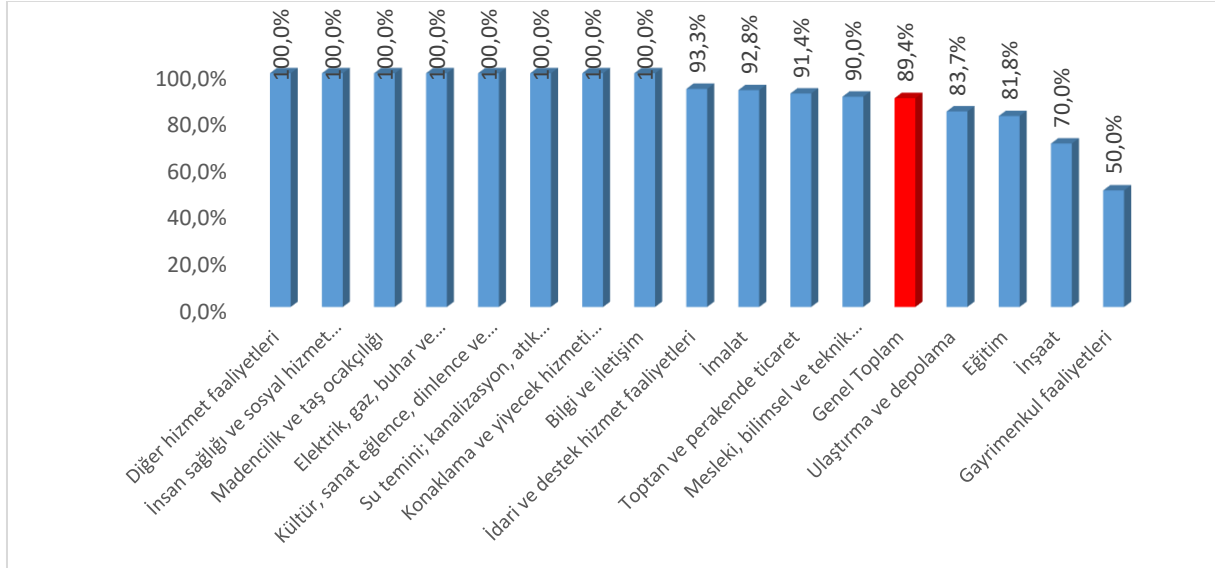

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Bolu ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 94,8'i ilave yatırım, yüzde 13'ü teknolojik yatırım ve yüzde 2,7'si stratejik yatırım yapmayı planlamaktadır. Bolu

ilinde diğer yatırım seçeneği işverenler tarafından tercih edilmemiştir. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Bolu ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 89,4'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Bolu ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Bolu ilinde Ulaştırma ve Depolama, Eğitim ve İnşaat ve Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde yer alan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma oranı Bolu ortalamasının altındadır. İlin en çok işyerine sahip olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli ortalaması olan yüzde 89,4'ün üstünde kalarak yüzde 92,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	50,0%	100,0%	25,0%	0,0%
İmalat	88,9%	100,0%	59,2%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
İnşaat	85,7%	100,0%	28,6%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	90,6%	100,0%	58,6%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	80,6%	94,4%	19,4%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	89,3%	100,0%	39,1%	3,6%
Bilgi ve iletişim	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	77,8%	100,0%	44,4%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	92,9%	100,0%	14,3%	0,0%
Eğitim	77,7%	100,0%	44,7%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	100,0%	100,0%	50,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	100,0%	74,7%	0,0%
Genel Toplam	86,7%	99,3%	45,8%	0,4%

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 99,3 ile Eleman Talebi hizmeti almıştır. İşyerlerinin 86,7'si Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden yararlanırken yüzde 45,8'i İşbaşı Eğitim Programı alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Bilgi ve iletişim ve Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerindeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin tamamı, danışmanlık ve yönlendirme, eleman talebi ve işbaşı eğitim programı hizmetlerinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin tamamı hem Danışmanlık ve Yönlendirme hem de Eleman talebi hizmetinden faydalanmıştır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 88,9'u İşbaşı Eğitim Programı, yüzde 66,7'si ise hem Danışmanlık ve Yönlendirme hem de Eleman Talebi hizmetlerinden faydalanmıştır.

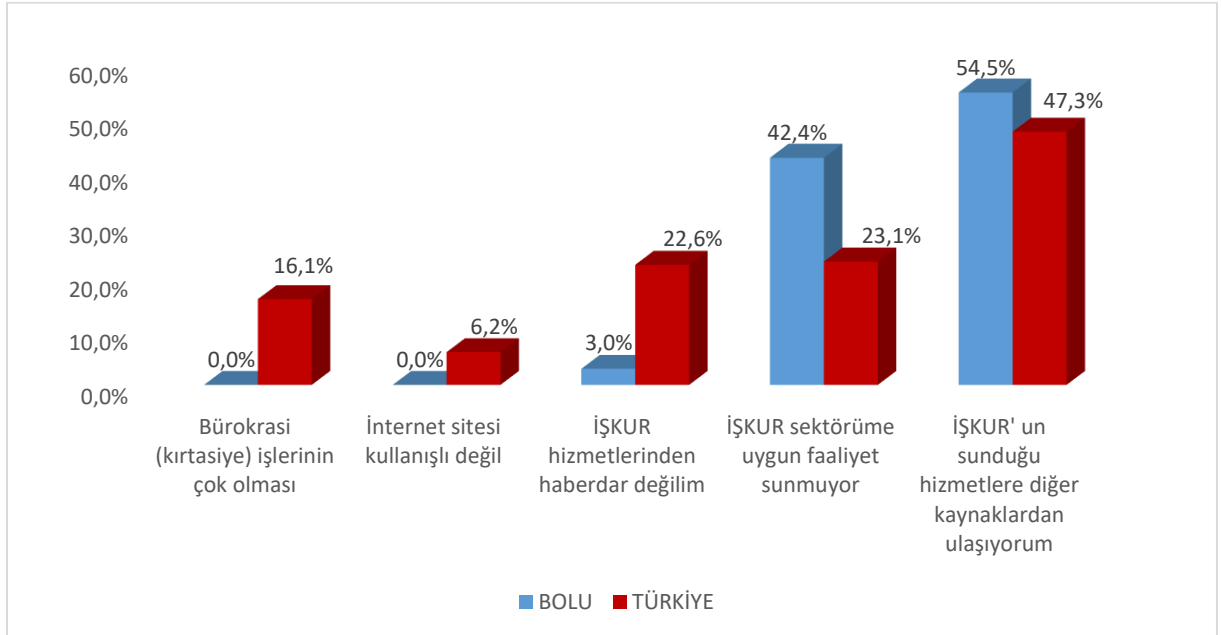
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	0,4%	0,7%	0,0%	0,0%
Memnun Değilim	0,0%	0,4%	0,8%	0,0%
Memnunum	99,6%	98,9%	99,2%	100,0%

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 100 ile Mesleki Eğitim Kursu hizmeti olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 99,6 ile Danışmanlık ve Yönlendirme, yüzde 99,2 ile İşbaşı Eğitim Programları hizmeti izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 98,9 ile Eleman Talebi hizmeti izlemektedir. Bu hizmetlerde kararsızlık oranları düşüktür.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 54,5 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 42,4 İŞKUR'un sektöre

uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 3 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde sıralama Bolu ili ile aynıdır. İlk sırada yüzde 25,2 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. İki ve üçüncü sırada ise yüzde 12,3 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 12 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Bolu ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Bolu ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 26 bin 361 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 18 bin 185 çalışan erkeklerden, 8 bin 176 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	4.652	9.913	14.565
Toptan ve perakende ticaret	1.714	3.197	4.911
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	561	1.307	1.867
Ulaştırma ve depolama	151	1.313	1.463
İnşaat	61	640	701
Madencilik ve taş ocaklığı	6	519	525
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	292	174	465
Eğitim	298	132	430
Diğer hizmet faaliyetleri	157	241	398
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	92	231	323
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	96	135	231
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	190	192
Gayrimenkul faaliyetleri	46	67	113
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	14	81	94
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	20	30	50
Bilgi ve iletişim	15	17	31
Genel Toplam	8.176	18.185	26.361

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Bolu ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Bolu ili için önemi

bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 54,5'i, kadınların ise yüzde 56,9'u imalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 55,3 olarak gerçekleşmiştir.

Bolu ilinde 20+ çalışanı olan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Eğitim sektörlerinde kadın çalışan sayısı, erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde ise Sağlık ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır. Bu durum Bolu ili içinde söz konusudur.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3.613	5.835	9.448
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1.405	6.044	7.448
Hizmet Ve Satış Elemanları	855	1.491	2.346
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	833	1.421	2.254
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	515	866	1.381
Profesyonel Meslek Mensupları	602	722	1.324
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	175	897	1.072
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	98	663	761
Yöneticiler	81	246	327
Genel Toplam	8.176	18.185	26.361

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar grubunda çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrılmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 35,8'i, erkek çalışanların yüzde 32,1'i ve kadın çalışanların yüzde 44,2'si Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer almakta ve yüzde 28,3 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 8,9 oranı ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Bolu ilinde erkeklerde toplam çalışan sayısından farklı olarak ilk sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer almaktadır. Kadınlarda ise en fazla çalışanın olduğu ilk üç meslek grubu toplam çalışan sıralaması ile aynı gerçekleşmiştir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Yöneticiler, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Bolu ilinde araştırma kapsamındaki bütün sektörlerde kadın çalışan bulunmaktadır.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Kesimhane İşçisi	Kesimhane İşçisi	Kesimhane İşçisi
Metal Mamuller Montaj İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Metal Mamuller Montaj İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	Kablo Gruplama İşçisi	Tır-Çekici Şoförü
Tır-Çekici Şoförü	Kasiyer	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	Şoför-Yük Taşıma
Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi	Lastik Ayakkabı İmal İşçisi
Lastik Ayakkabı İmal İşçisi	Büro Memuru (Genel)	Kümes Hayvanları Yetiştirme İşçisi (Genel)
Büro Memuru (Genel)	Metal Mamuller Montaj İşçisi	Diğer Ağaç İşlem İşçileri
Diğer Ağaç İşlem İşçileri	Beden İşçisi (Genel)	Deri İşçisi
Garson (Servis Elemanı)	Bulaşıkçı (Stevard)	Madenci (Genel)

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Bolu ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında 7 mesleğin aynı olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Kesimhane İşçisi hem erkeklerde, hem kadınlarda, hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Kablo Gruplama İşçisi, Kasiyer, Makineci(Dikiş), Temizlik Görevlisi ve Bulaşıkçı meslekleri bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık

işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşyeri Oranı
İmalat	465	3,1%	39,7%
Toptan ve perakende ticaret	112	2,2%	29,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	90	4,6%	43,0%
Ulaştırma ve depolama	17	1,1%	18,6%
Madencilik ve taş ocaklığı	10	2,0%	25,0%
İnşaat	9	1,3%	16,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	9	2,3%	74,7%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	7	7,2%	50,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	0,3%	6,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	0,2%	25,0%
Eğitim	1	0,2%	8,7%
Genel Toplam	723	2,7%	28,5%

Kaynak: İPA 2018

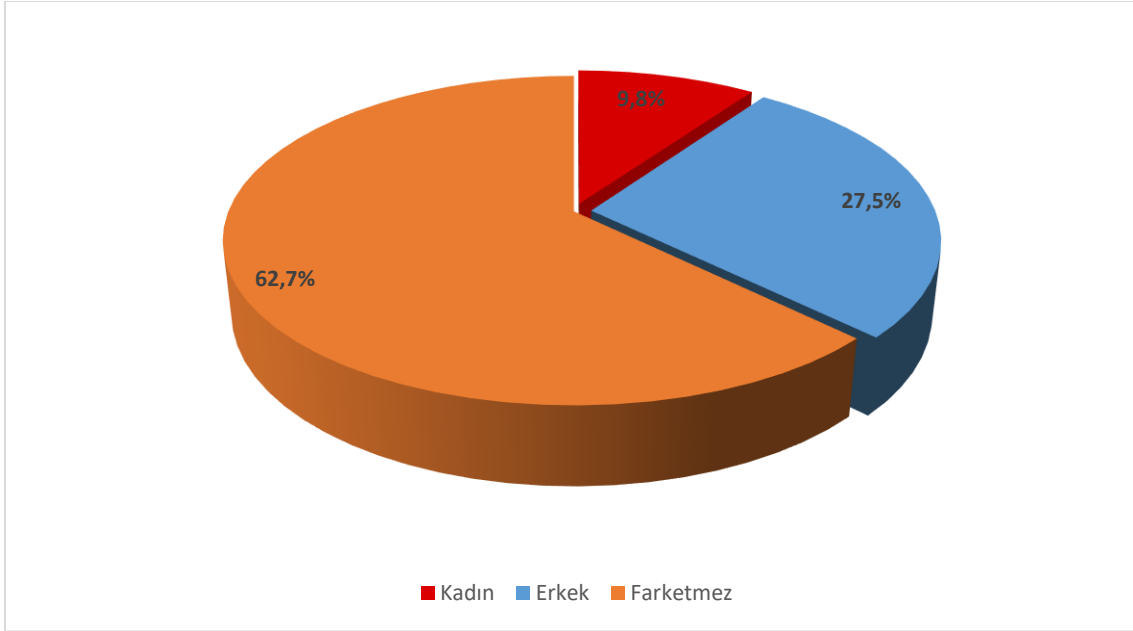
Bolu ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 93 işyerinde 723 açık iş tespit edilmiştir. Bolu ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 723 kişilik açık işin yüzde 64,3'üne tekabül eden 465 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti faaliyetleri sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Bolu ilinde açık iş oranı yüzde 2,7 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Bolu ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 97 kişilik dolu kadronun yanında 3 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 7,2 ile Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü olarak tespit edilmiştir.

Bolu ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 28,5 'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Bolu ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 10 işyerinden 4'ünde açık iş bulunmaktadır.

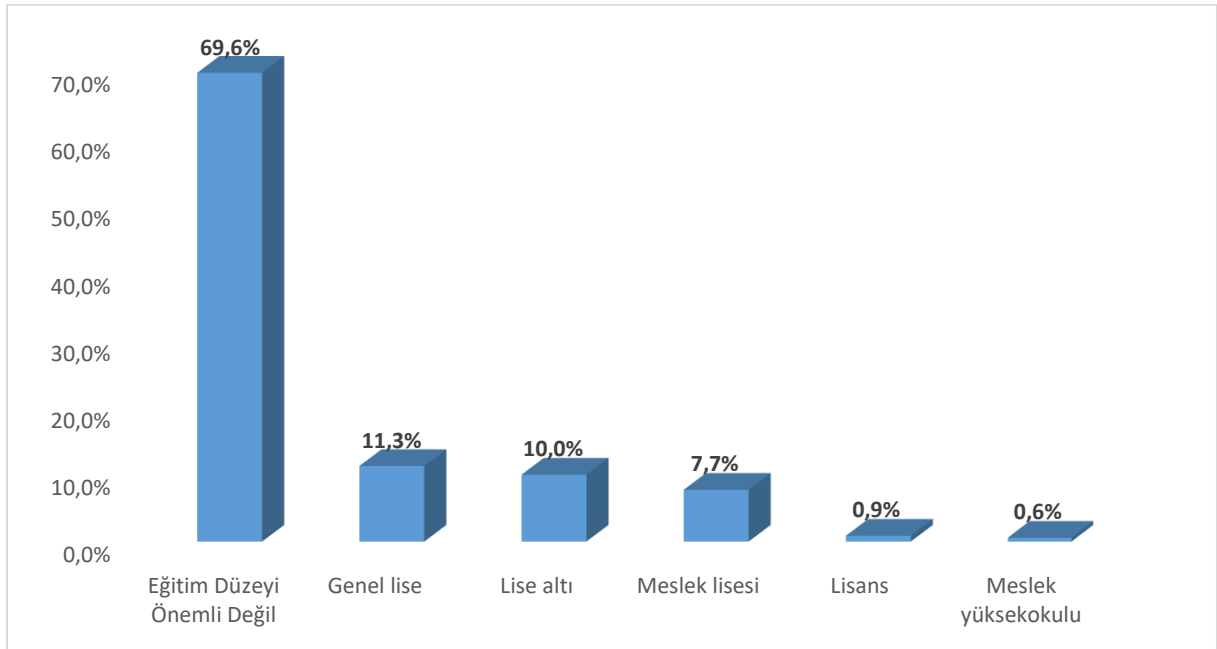
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihii

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16'da Bolu ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Bolu ilinde açık işlerin yüzde 27,5'inde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Bolu ilinde yüzde 9,8 düzeyinde olmuştur. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Bolu ilinde ise işverenlerin yüzde 62,7' si açık işlerinde cinsiyet tercihinde bulunmamıştır.

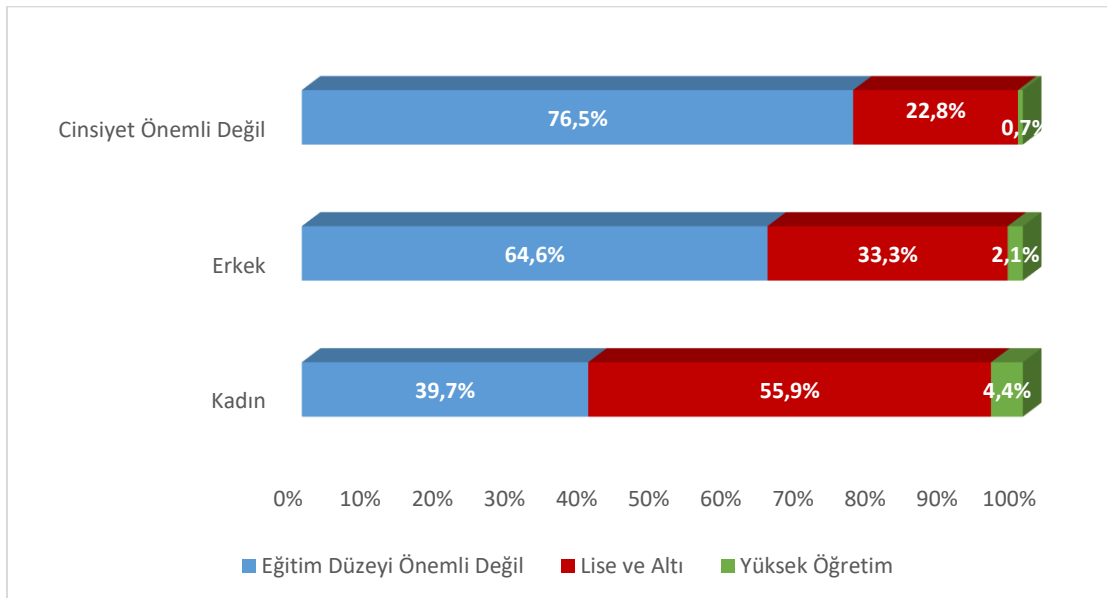
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilindeki açık işlerin yüzde 69,6'sında işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 11,3 ile genel lise eğitimi seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,6 ile meslek yüksekokuludur. Bolu işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığı görülmektedir.

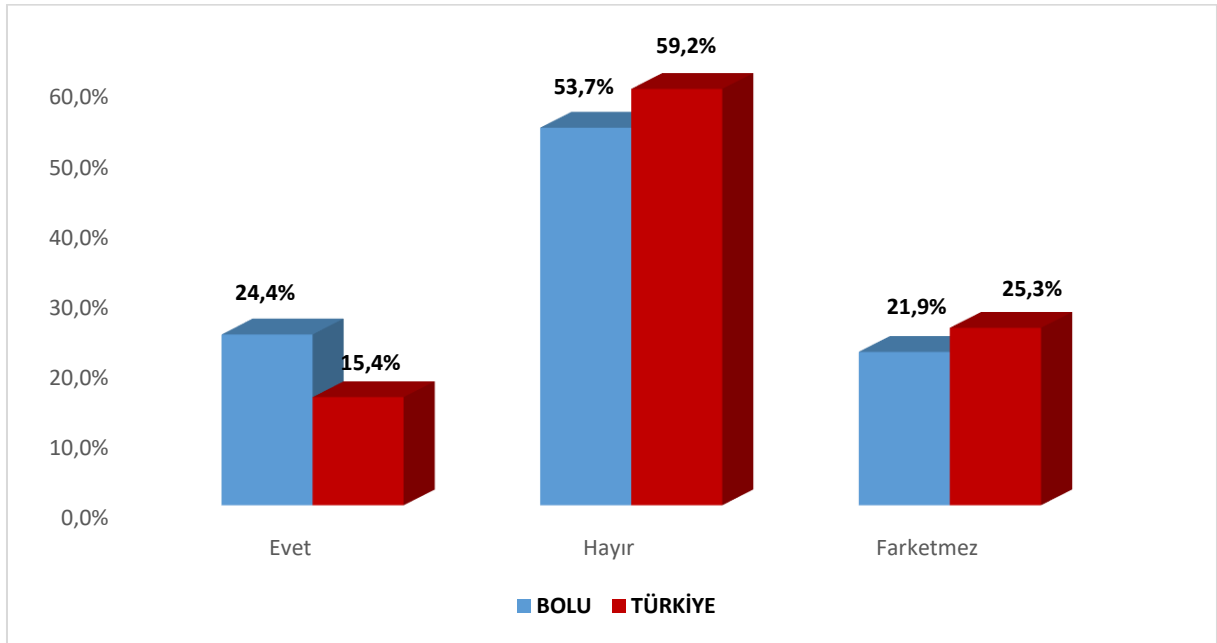
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18’de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 76,5 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 22,8 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 0,7 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 64,6 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 39,7 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Hem erkek hem de cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, eğitim düzeyi önemli değil seçeneği ön plana çıkmaktadır. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda yükseköğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

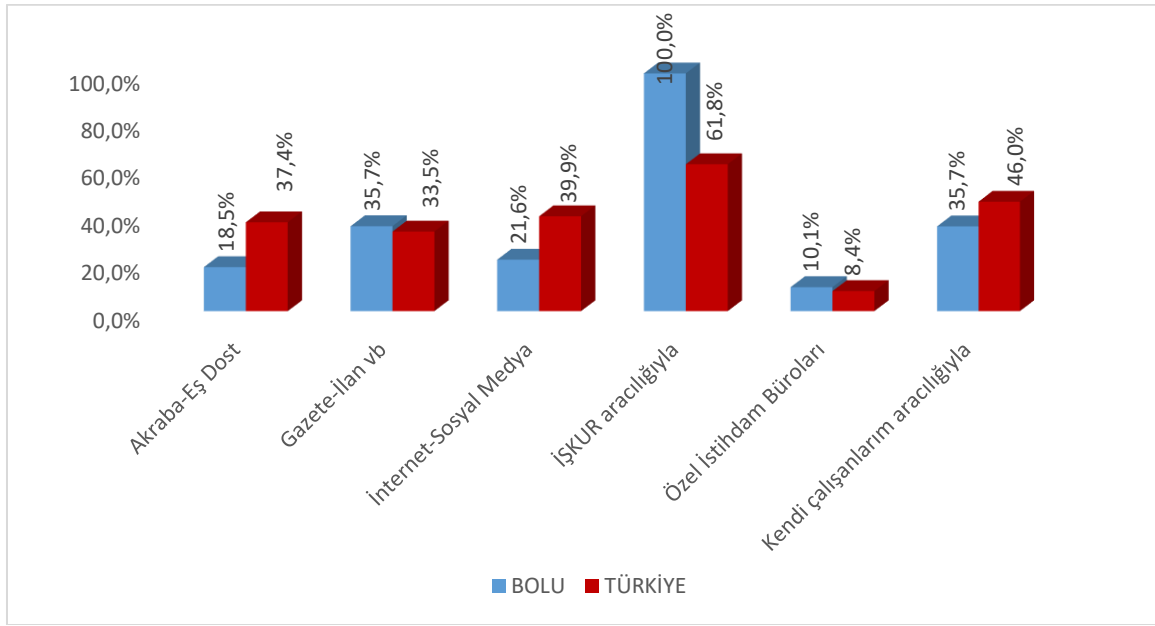

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Bolu ilinde yüzde 24,4 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 21,9’dur. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 2 açık iş için 1 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Bolu ilinde Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20’de Bolu ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Bolu ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 100’ü İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. Bolu ilinde ikinci sırada yüzde 35,7 ile Kendi çalışanlarım aracılığı arama kanalı ve aynı oranda Gazete-İlan v.b arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	2	1
Takım Çalışması	2	2	1	2
İletişim ve İfade Yeteneği	3	4	3	3
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	4	3	4	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	7	5	5	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	5	6	6	6
Bilgisayar kullanımı	6	8	7	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	8	7	-	8
Yabancı Dil	7	-	8	9
Proje Tabanlı Çalışma	9	9	8	9

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik kadınlarda ve erkeklerde hem de genel toplamda birinci sırada, cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda ise ikinci sırada olduğu görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda birinci sırada Takım Çalışması bulunmaktadır.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	228	2,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	199	8,1%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	130	1,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	121	4,9%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	20	2,6%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	10	1,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	7	0,6%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	6	0,5%
Yöneticiler	1	0,3%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0,0%
Genel Toplam	723	2,7%

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş

sayısı içindeki oranı yüzde 31,5’dir. Açık iş sayısında ikinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu bulunmaktadır.

Bolu ili için tespit edilen yüzde 2,7’lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 8,1 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar gelmektedir. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu il geneli açık iş oranının üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba- Eş Dost	Gazete- İlan vb	İnternet- Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	16,8%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	16,8%
Hizmet Ve Satış Elemanları	50,1%	9,5%	0,0%	100,0%	0,0%	48,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	9,5%	77,4%	65,9%	100,0%	5,1%	9,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	28,6%	100,0%	0,0%	14,3%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	4,1%	29,4%	1,3%	100,0%	27,5%	50,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	39,7%	19,6%	0,0%	100,0%	0,0%	20,1%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	15,3%	18,5%	15,7%	100,0%	0,0%	32,6%
Genel Toplam	18,5%	35,7%	21,6%	100,0%	10,1%	35,7%

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; bütün meslek grupları İŞKUR aracılığı ile aranmıştır. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin yüzde 100’ü İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Yine Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu İŞKUR arama kanalı yanında eş-dost ve kendi çalışanlarım aracılığı kanalları ile yüzde 100 oranında kullanılmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Beden İşçisi (Genel)	6	1	7	2	-	-	5	3	-	4
Piliç Kesim Ve İşleme Elemanı	-	1	3	4	-	-	-	2	-	-
Makineci (Dikiş)	-	1	-	4	-	-	3	2	-	5
Servis Komisi	-	2	5	1	-	-	-	3	-	4
Garson (Servis Elemanı)	-	3	5	1	-	-	6	2	-	4
Kesimhane İşçisi	-	1	-	3	-	-	-	2	-	-
Kasiyer	3	-	1	2	-	-	6	4	-	5
Diğer Kümes Hayvanları İşçileri	-	1	-	-	-	-	3	2	-	-
Proses İşçisi	-	1	-	-	-	-	-	2	-	3
Çikolata İmal İşçisi	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18’de Bolu ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Beden İşçisi (Genel), Piliç Kesim ve İşleme Elemanı, Makineci (Dikiş), Kesimhane İşçisi, Diğer Kümes Hayvanları İşçileri, Proses İşçisi ve Çikolata İmal İşçisi mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Servis Komisi ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde ilk sırada iletişim ve ifade yeteneği yer alırken Kasiyer mesleğinde ilk sırada hesap yapabilme (analitik beceri) yer almaktadır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)	Piliç Kesim Ve İşleme Elemanı	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Madenci (Genel)	Beden İşçisi (Genel)	Piliç Kesim Ve İşleme Elemanı
Kasiyer	Proses İşçisi	Kesimhane İşçisi	Makineci (Dikiş)
Yufka Ustası	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Garson (Servis Elemanı)	Servis Komisi
Proses İşçisi	Servis Komisi	Servis Komisi	Garson (Servis Elemanı)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	Makineci (Dikiş)	Kesimhane İşçisi
Bulaşıkçı (Stevard)	Cnc Apkant Pres Tezgahı Operatörü	Diğer Kümes Hayvanları İşçileri	Kasiyer
Diğer Ağaç İşlem İşçileri	Diğer Metal İşlemcileri	Kasiyer	Diğer Kümes Hayvanları İşçileri
Müdür Yardımcısı(Öğrenci Yurdu)	Tır-Çekici Şoförü	Çikolata İmal İşçisi	Proses İşçisi
Gıda Teknikeri	Temizlik Görevlisi	Parenteral İlaç İmal İşçisi	Çikolata İmal İşçisi

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Beden İşçisi (Genel), Piliç Kesim Ve İşleme Elemanı, Makineci (Dikiş), Servis Komisi, Garson (Servis Elemanı), Kesimhane İşçisi, Kasiyer, Diğer Kümes Hayvanları İşçileri, Proses İşçisi, Çikolata İmal İşçisi meslekleridir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek ise Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel) ve Kasiyerdir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek Beden İşçisi(Genel), Madenci (Genel) ve Proses İşçisi iken cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Piliç Kesim ve İşleme Elemanı, Beden İşçisi (Genel) ve Kesimhane İşçisi meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Bolu ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu

bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Bolu ilinde ise 20+ istihdamlı 178 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 54,7 ile Bolu ilinin eleman temininde ülke genelinden daha fazla eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Bolu ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra en fazla sayıda eleman temininde güçlük çekilen sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleri olduğu görülmektedir.

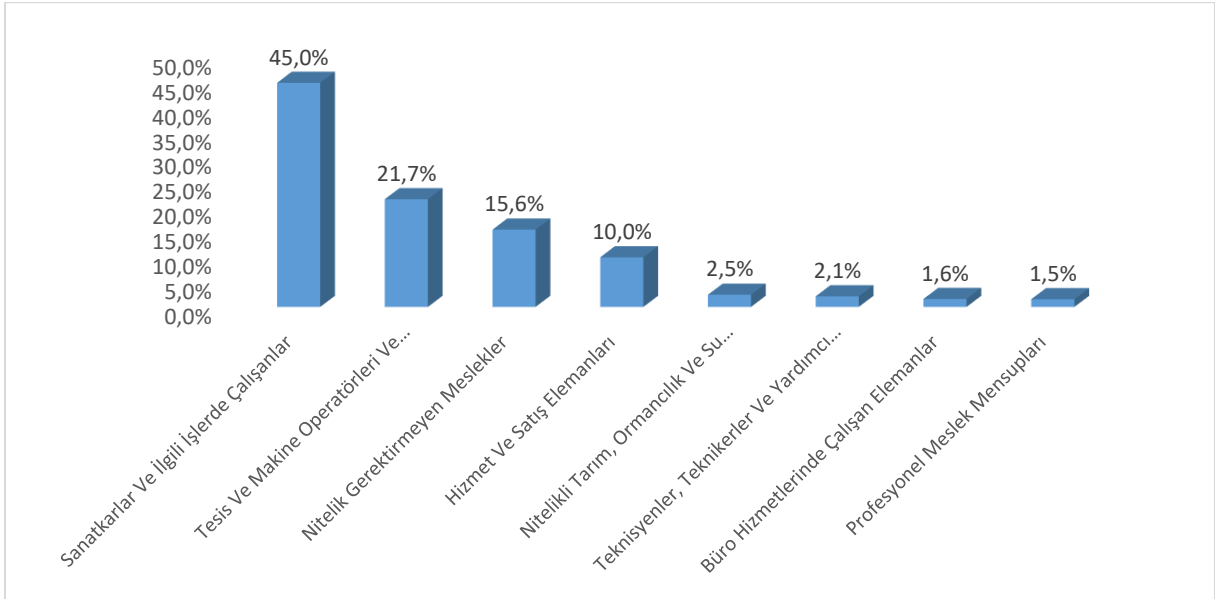
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	810
Toptan ve perakende ticaret	165
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	71
Ulaştırma ve depolama	62
İnşaat	56
Diğer hizmet faaliyetleri	12
Eğitim	10
Madencilik ve taş ocaklığı	10
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	5
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3
Gayrimenkul faaliyetleri	3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2
Bilgi ve iletişim	1
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0
Genel Toplam	1.221

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde bin 221 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Bolu ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 66,3'ü bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 549 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 45'i bu meslek grubunda yer almaktadır. Profesyonel Meslek Mensupları en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Bolu ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Piliç Kesim Ve İşleme Elemanı	335
Beden İşçisi (Genel)	162
Makineci (Dikiş)	92
Metal Pres Makinesi Operatörü	45
Tır-Çekici Şoförü	41
Garson (Servis Elemanı)	37
Kasiyer	32
Diğer Kümes Hayvanları İşçileri	30
Deri İşçisi	29
Diğer	419
Toplam	1.221

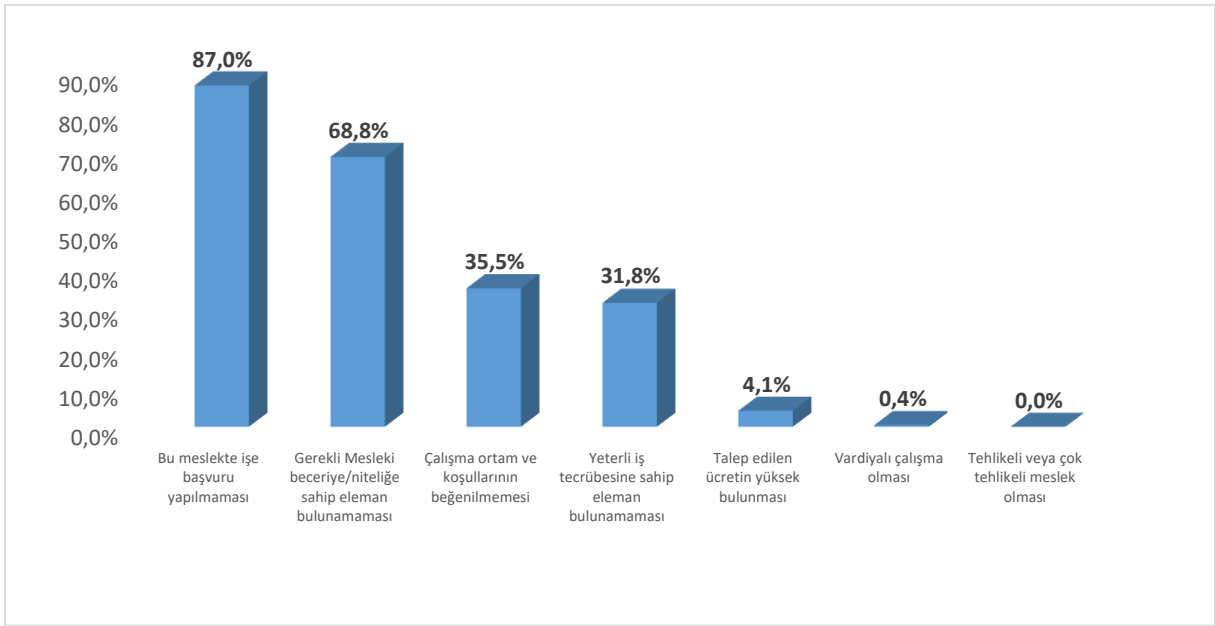
Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 335 kişi ile Piliç Kesim ve İşleme Elemanı mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 162 kişi ile Beden İşçisi (Genel) ve 92 kişi ile Makineci (Dikiş) meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Tır-Çekici Şoförü ve Garson (Servis Elemanı) olmak üzere toplam dört mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Bolu ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Piliç Kesim ve İşleme Elemanı, Beden İşçisi (Genel), Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı), Kasiyer ve Diğer Kümes hayvanları İşçileri aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada bu meslekte işe başvuru yapılmaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında ise Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu görülmektedir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada bu meslekte işe başvuru yapılmaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Piliç Kesim Ve İşleme Elemanı	84,4%	15,6%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	87,6%	87,6%	74,1%	18,8%	12,4%	0,0%	0,0%
Makineci (Dikiş)	94,3%	88,6%	62,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Metal Pres Makinesi Operatörü	54,0%	100,0%	100,0%	0,0%	46,0%	0,0%	0,0%
Tır-Çekici Şoförü	100,0%	100,0%	15,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	71,4%	85,7%	31,5%	5,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Kasiyer	100,0%	93,5%	6,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer Kümes Hayvanları İşçileri	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Deri İşçisi	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Satış Danışmanı / Uzmanı	100,0%	77,3%	22,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Tır-Çekici şoförü, Kasiyer, Diğer Kümes Hayvanları İşçileri, Deri İşçisi ve Satış Danışmanı olmak üzere ilk on meslekten beş tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması olduğu görülmektedir. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi piliç kesim ve işleme elemanı ve deri işçisi mesleğinde yüksek oranda gerçekleşmiştir. Vardiyalı çalışma olması ile tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Makineci (Dikiş)
Beden İşçisi (Genel)
Diğer Kümes Hayvanları İşçileri
Garson (Servis Elemanı)
Satış Danışmanı / Uzmanı
Kasiyer
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Madenci (Genel)
Tır-Çekici Şoförü
Aşçı

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Bolu ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Bolu ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Bolu ilinde işverenlerin yüzde 21,3’ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Bolu ve Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörmektedir.Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Bolu ilinde sıfır olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	36,3%	0,0%	0,0%	63,7%
Toptan ve perakende ticaret	20,7%	0,0%	0,0%	79,3%
Ulaştırma ve depolama	18,6%	0,0%	0,0%	81,4%
İnşaat	20,0%	0,0%	0,0%	80,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	10,6%	0,0%	0,0%	89,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6,7%	0,0%	0,0%	93,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	25,3%	0,0%	24,2%	50,6%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Eğitim	0,0%	0,0%	9,1%	90,9%
Madencilik ve taş ocaklığı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	-	-	-	-
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	21,3%	0,0%	0,6%	78,0%

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin imalat, diğer hizmet faaliyetleri ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri olduğu görülmektedir. İstihdam azalışı bekleyen sektör bulunmamaktadır. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Madencilik ve taş ocaklığı, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Gayrimenkul faaliyetleri, Bilgi ve iletişim sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Diğer hizmet faaliyetleri	60	15,0%
İmalat	1.765	12,1%
İnşaat	61	8,7%
Toptan ve perakende ticaret	377	7,7%
Ulaştırma ve depolama	41	2,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7	2,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17	0,9%
Genel Toplam	2.326	8,8%

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre net istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Bolu’de ise bu oran, yüzde 8,8 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi bin 765 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 15 ile Diğer Hizmet faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. Ancak beklenen değişim 60 kişilik artıştır. Bu da sektörün Bolu ilinde çalışan sayısı az olmasından kaynaklanmaktadır.

İstihdam azalışı beklenen sektör ise bulunmamaktadır.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	139	18,3 %
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	408	18,1 %
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	835	11,2 %
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	797	8,4%
Hizmet Ve Satış Elemanları	124	5,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	19	1,4%
Yöneticiler	1	0,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	4	0,3%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0	0,0%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0,0%
Genel Toplam	2.326	8,8%

Kaynak: İPA 2018

Silahlı Kuvvetler İlgili Meslekler ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları hariç diğer tüm meslek gruplarında net istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 835 kişilik artış ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 1 kişilik artış ile Yöneticiler meslek grubudur.

Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları net istihdam değişim orasında yüzde 18,3 ile ilk sırada bulunmaktadır. Çalışan sayısında ilk sırada yer Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu net istihdam değişim oranında yüzde 8,4'lük bir oran ile dördüncü sırada yer almaktadır. Nitelik gerektirmeyen meslekler net istihdam değişim oranı yüzde 18,1 ile sıralamada ikinci sırada yer almıştır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

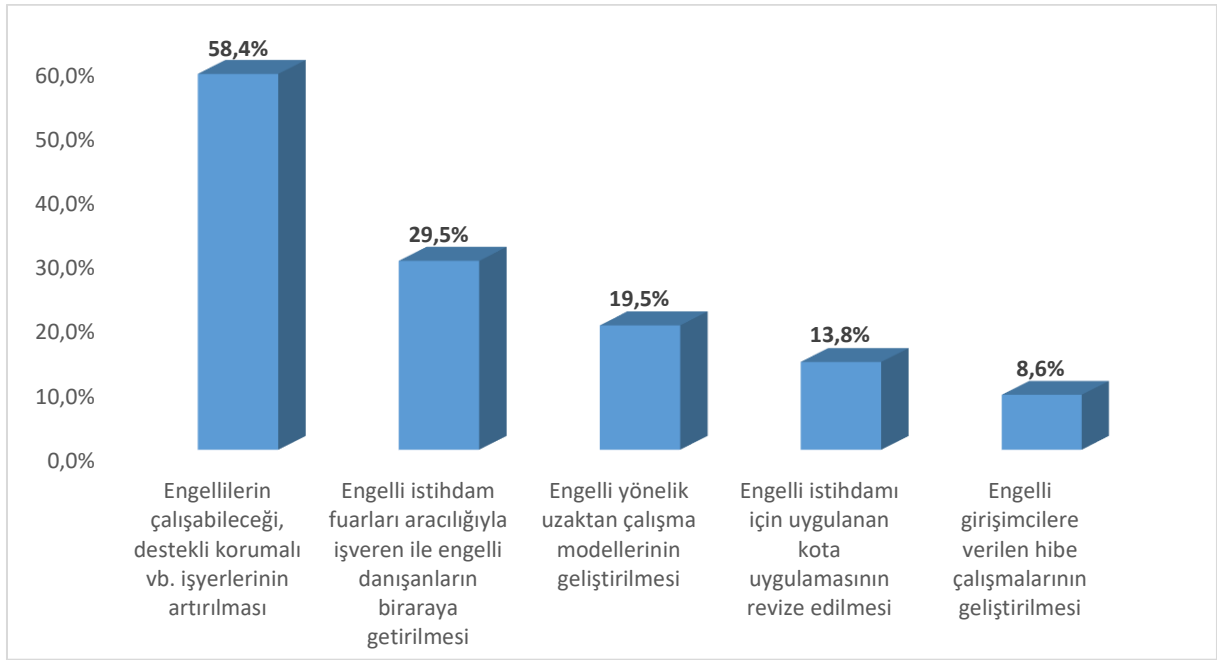
Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Piliç Kesim Ve İşleme Elemanı	-
Makineci (Dikiş)	-
Beden İşçisi (Genel)	-
Proses İşçisi	-
Kesimhane İşçisi	-
Metal Mamuller Montaj İşçisi	-
Kuluçka Tesisi İşçisi	-
Diğer Kümes Hayvanları İşçileri	-
Cam Mamul İşlemecisi (Finisaj)	-
Montör (Elektrikli Cihazlar)	-

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde gelecek dönem, en fazla net istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Piliç Kesim ve İşleme Elemanı, Makineci (Dikiş) ve Beden İşçisi (Genel) meslekleridir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel) ve Cam Mamul İşlemecisi (Finisaj) meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Bolu ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

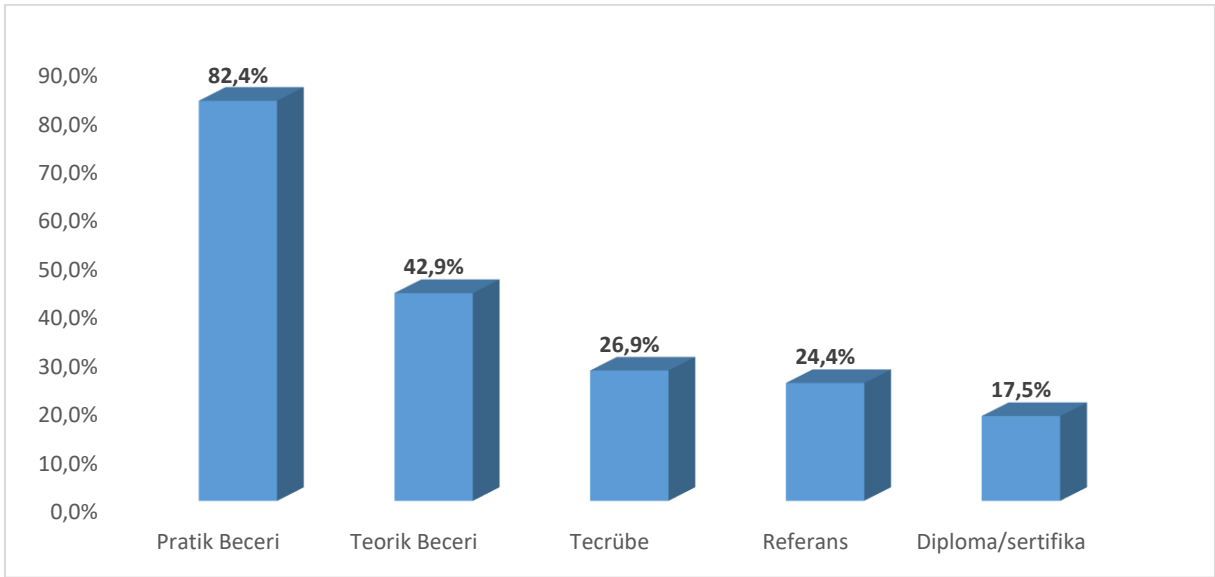

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının artırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 58,4'ü engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 29,5'i engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların biraraya getirilmesi ve yüzde 19,5'i ise engelli yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 42,7'si engelli yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Bolu ilinde işverenlerin ilk ve üçüncü öneri sıralamaları aynı gerçekleşmiştir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

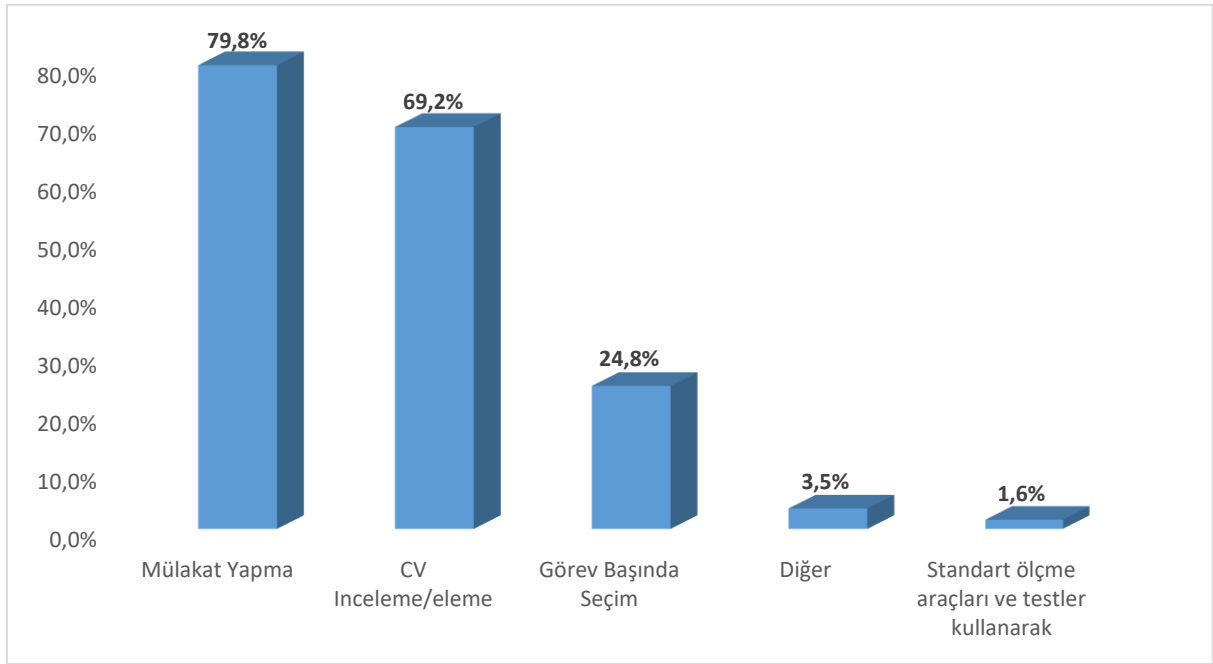

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 82,4'ü Pratik Beceri, yüzde 42,9'u Teorik Beceri ve yüzde 26,9'u Tecrübe aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Bolu ilinde olduğu gibi yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Bolu ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Bolu ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 79,8'i Mülakat yapma, yüzde 69,2'sı CV İnceleme/Eleme ve yüzde 24,8'i Görev Başında Seçim ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Bolu ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Bolu İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Bolu’de gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İlde 2013 yılında işsizlik oranı yüzde 9,6 olduğunu görmekteyiz. 2017 yılı TÜİK verilerine göre TR42(Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 10,8 olarak gerçekleşmiştir. Bolu ilinde İŞKUR’da kayıdı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün nitelik gerektirmeyen meslekler olduğu görülmektedir. Bolu’da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR’un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 69’u erkeklerden, yüzde 31’i kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Eğitim ve Bilgi ve İletişim gibi daha çok belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Bolu’da ancak belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Bolu’de İŞKUR’a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 353 kurs ve program düzenlenmiş olup bu kurslardan 2 bin 390 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 34 kurs düzenlenirken 2017 yılında bu sayının bin 353'e çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı 534 iken 2017 yılında 2 bin 390 kişi olması İŞKUR kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibarıyla, araştırma sonuçlarına göre Bolu ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İmalat sektöründe olduğu görülmektedir.

Bolu ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 93 işyerinde 723 açık iş tespit edilmiştir. Bolu ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 723 kişilik açık işin yüzde 64,3'üne tekabül eden 465 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti faaliyetleri sektörleridir.

Bolu ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 28,5' inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işyeri oranında, Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü ön plana çıksada, sektörde Bolu ilinde 20+ istihdamlı 4 işyeri bulunmaktadır. Bu nedenle Bolu ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 5 işyerinden 2' sinde açık iş bulunmaktadır.

Bolu ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 31,5'dir.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri en yüksek oranlı cevap “eğitim düzeyi önemli değil” cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda ‘meslekte fiziki ve bedensel yeterlilik’ ve ‘takım çalışması’ istemeleri etkindir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, bu meslekte işe başvuru yapılmaması ve Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Tır-Çekici Şoförü, Kasiyer, Diğer Kümes Hayvanları İşçileri, Deri İşçisi ve Satış Danışmanı mesleklerinde Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması nedeni öncelikli olmuştur.

Bolu ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler Makineci (Dikiş), Beden İşçisi(Genel), Diğer Kümes Hayvanları İşçileri, Garson(Servis Elemanı), Satış Danışmanı/Uzmanı, Kasiyer, Akaryakıt Satış Elemanı(Pompacı), Madenci(Genel), Tır-Çekici Şoförü, Aşçı olarak ortaya çıkmıştır.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Bolu ilinde işverenlerin yüzde 21,3’ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Bolu ve Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörmektedir.Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Bolu ilinde sıfır olarak öngörülmüştür.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

EK-1: SORU FORMU

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No

.....

İşyerinin Yasal Unvanı

.....

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :
MAHALLE:
CADDE/SOKAK :
İÇ/DIŞ KAPI NO :
TELEFON/E-POSTA :

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : Unvanı :
Tarih : Telefonu :
E-Posta : İmza/Kaşe:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İşyeri ile ilgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?		
2.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ()

Hayır ()

4) Yatırımla ilgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:

İlave yatırım () Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs... alımı veya kiralınması

Teknolojik Yatırım () Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi

Stratejik Yatırım () İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri

Diğer ()

4.2. Yatırımın İli :

4.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet () 6.1. soruya geçiniz.

Hayır () 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

[illegible]

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

****Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.**

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARIYLA) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	8. soruya geçiniz.
7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal artış
8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	→	8.1'e geçiniz.
	Hayır	→	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	→	9. soruya geçiniz.
8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok.

→ 10.Soruya Geçiniz.

[illegible]

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ()

Hayır ()

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ()

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ()

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ()

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ()

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ()

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ()

Teorik beceri ()

Diploma/sertifika ()

Tecrübe ()

Referans ()

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ()

Hayır ()

Fikrim Yok ()

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta primi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ()

Hayır ()

Fikrim Yok ()

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ()

Mülakat yapma ()

Görev başında seçim ()

Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ()

Diğer ()

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet () (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır () (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ()

İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ()

İnternet sitesi kullanışlı değil ()

Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ()

İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ()

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet () (20. Soruya geçiniz) Hayır () (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında İlave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet () Hayır () Kararsızım ()

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır () İstihdamı az artırır () Değiştirmez () Fikrim yok ()

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek.....

Beceri.....

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.